

30 JAN 2009

JUSTISDEPARTEMENTET	
30 JAN 2009	
SAKSNR.:	200502517
AVD/KONT/BEH:	KOA/DUV ET
DOK.NR.	46
ARKIVKODE:	452

Oppfølgingsteam Trondheim

Trondheim kommune – Politiet – Konfliktrådet – Statsadvokatembetet.

Det kongelige justis- og politidepartement
Kriminalomsorgsavdelingen
Postboks 8005 Dep
N-003 OSLO

Vår saksbehandler
Ketil Leth-Olsen

Vår ref

Deres ref

Dato: 29.01.09

HØRING – "BARN OG STRAFF NOU 2008: 15

Generell kommentar: Oppfølgingsteam Trondheim har gjennomgått NOU's utredning 2008: 15 og registrert et svært grundig arbeid som har tatt **FNs barnekonvensjon** på alvor, samt foreslått kreative og nye løsninger for å håndtere en gruppe lovbreakere som står for noen av de største utfordringer vi har i samfunnet.

En viktig målgruppe.

- Målgruppen – unge mellom 15 og 18 år som har begått straffbare handlinger som kvalifiserer til ubetinget fengsel står for de aller fleste registrerte lovbrudd.
To tredjedeler av alle forbrytelser ble begått av ca 11 prosent av de registrerte lovbreakterne. (Handlingsplanen – Sammen mot barne- og ungdomskriminalitet 2005-2008)
- Forslag som kan sikre en mer hensiktsmessig oppfølging av unge lovbreakere og et bedre samarbeid mellom de berørte offentlige etater, vil kunne spare ungdommene og samfunnet for mange lidelser, samt motvirke at stadig flere rekrutteringsarenaer får lov til å utvikle seg. **Se spesielt kommentar knyttet til lovforslag – 9.5.5**
- Dette lovforslag har fått ekstra oppmerksomhet i denne høringen da "Oppfølgingsteam Trondheim" har stått for malen som er lagt til grunn for utvalgets utredning. Trolig er det mange høringsinstanser som ikke er kjent med modellen, og da er det ekstra viktig for Trondheim å kommentere denne i lys av vår praktiske erfaring med stormøtemodellen, ungdomsplan og ungdomsteam.
- FN, EU og Europarådet ber om at medlemslandene innfører konfliktråd i kombinasjon med, eller som alternativ til, rettsforfølgning og straffesak (Europarådets rekommandasjon R-99, UN basic principles on restorative justice)
- Justisdepartementet har bedt om en egen høring fra prosjektet. Denne høringsuttalelsen er derfor gitt av sentrale aktører i prosjektet fra Trondheim kommune, politiet i Sør-Trøndelag, Trøndelag statsadvokatembete og Konfliktrådet i Sør-Trøndelag.
- På siste side i denne høringen gir prosjektet to ulike eksempler på hvordan denne modellen er utført i Trondheim.

Kommentarer til lovforslagene:

Utvalget foreslår i punkt 9.2 at tvangsmidlene pågrepelse og varetektsfengsling fortsatt skal kunne benyttes overfor barn og at kriminalomsorgen skal ha det primære ansvaret for varetektsoppholdet der barn er varetektsfengslet.

Utvalget foreslår en lovendring som gir politiet plikt til å varsle barneverntjenesten der det er aktuelt å varetektsfengsle barn. Barneverntjenesten skal også ha plikt til å møte i de aktuelle fengslingsmøtene samt opplyse retten om det arbeidet som pågår med hensyn til oppfølging av barnet.

Forslaget støttes.

I punkt 9.3 foreslår utvalget en lovendring som medfører at varetektsfengsling av barn skal prøves hver annen uke. Begrunnelsen for forslaget er at politiet, påtalemyndigheten og domstolen skal prøve om vilkårene for varetektsfengsling er oppfylt med større grad av hyppighet enn tilfellet er i dag.

Forslaget støttes.

Utvalget foreslår i punkt 9.4 tiltak som skal ivareta barns særlige behov under varetektsopphold. Barn i varetekt skal prioriteres for alle typer tiltak. Utvalget foreslår lovendringer som gjør at det ikke skal kunne benyttes brev- og besøksforbud overfor barnets nære familie der siktede er under 18 år. I tillegg foreslår utvalget lovendring som forbyr bruk av fullstendig isolasjon av barn i varetekt..

Forslaget støttes – men der familien er involvert i saken, bør det vurderes besøk med tilsyn.

I punkt 9.5 vurderer utvalget bruk av reaksjonsformer i strafferettspleien. Utvalget vurderer i punkt 9.5.2 hvilken vekt ulike hensyn bør ha ved utformingen av straffereaksjonsformer som skal benyttes overfor barn, og ved straffeutmålingen ved slike saker. I punkt 9.5.3 konkluderer utvalget med at fengsel fortsatt skal kunne benyttes overfor barn som har begått alvorlige lovbrudd. I punkt 9.5.4 vurderer utvalget bruk av øvrige aktuelle straffereaksjoner. Utvalget foreslår her en lovendring som gjør at prøvetiden for en påtaleunntatelse kan fastsettes i det enkelte tilfelle. Prøvetiden skal være fra seks måneder til to år. Forslaget til lovendring innebærer også at det åpnes for forenklede påtaleunntatelser. Begrunnelsen for forslagene er at politiet i større utstrekning enn i dag bør benytte betingede påtaleunntatelser overfor barn som begår straffbare handlinger, og at dette vil kunne gi en bedre oppfølging enn for eksempel bøter. I tillegg foreslår utvalget at det lovfestes at ruskontroll som vilkår for en påtaleunntatelse eller betinget dom, skal foretas av bydelsoverlegen eller kommunelege I. Utvalget foreslår videre en lovendring som åpner for at representanter for fornærmede eller en fornærmedegruppe kan møte i stedet for fornærmede ved konfliktrådsmedling. Utvalget foreslår også at det lovfestes at forvaring ikke skal kunne benyttes overfor barn som var under 18 år på handlingstidspunktet.

Forslaget støttes i sin helhet, og anses som et meget viktig forslag både med hensyn til fornuftig reaksjon, effektiv saksbehandling, samt konkret ansvarliggjøring av ruskontroll av ungdom. Kvaliteten på denne ruskontrollen bør derimot være av en slik karakter at manipulasjon av rusprøver i størst mulig grad kan forhindres. Forenklet påtaleunntatelse vil kanskje fange opp de "advarslene" (konduite) som i stor grad gis av polititjenestemenn ute, som ikke registreres noen annen plass enn i vaktjournalen.

Ungdomsstormøte:

Utvalget foreslår i punkt 9.5.5 en egen straffereaksjon rettet mot barn som har begått alvorlige lovbrudd. Reaksjonen - overføring til ungdomsstormøte - foreslås lovfestet som et vilkår ved betinget dom. Reaksjonen skal kunne benyttes der barn har begått alvorlige straffbare handlinger. Den vil inneholde tiltak der sosial kontroll erstatter fengselets fysiske kontroll. Gjennomføringen av reaksjonen er foreslått lagt til konfliktrådet. Det foreslås at hvert konfliktråd skal ha minst en ungdomsplan som skal ha ansvar for gjennomføringen av reaksjonen. Innholdet i reaksjonen skal fastsettes i en ungdomsplan som utarbeides i et ungdomsstormøte. Gjennomføringen av ungdomsplanen skal følges opp av et eget ungdomsteam som ledes av ungdomsplanlederen fra konfliktrådet.

Kommentar: Dette er ikke bare en teoretisk modell, men en godt gjennomprøvd modell i prosjektet "Oppfølgingsteam Trondheim" 2006-2009. Hvis en ser bort fra den lovbestemte prosessuelle reaksjonsformen samt at dette vil være domsstolsstyrt, er denne modellen grundig praktisert i Trondheim. Over 80 unge lovbrøyttere er registrert i prosjektet siden oppstart april 2006. Vår erfaring er at ungdomsstormøte, ungdomsplan og ungdomsteam har vært en fantastisk metode for å dra sammen ressursene i kommune, politi, kriminalomsorg og konfliktråd for å hindre at ungdom går inn i en permanent kriminell løpebane. Modellen er forsøkt på ungdom over og under den kriminelle lavalder.

En samlet styringsgruppe i prosjektet "Oppfølgingsteam Trondheim" bestående av kommunaldirektør, politimester, direktør for konfliktrådene og førstestatsadvokaten har hele tiden vært tydelig på at det er bred enighet og en grunnleggende forutsetning om at Konfliktrådet er riktig instans til å forvalte denne modellen.

Betingelsen og praksisen har hele tiden vært et tett samarbeid med de "tunge" aktørene fra Trondheim kommune, politiet og kriminalomsorgen. Fra før av har de tverrfaglige samarbeidspartnere bidratt til å kvalitetssikre dette produktet, og nå vil domsstolene kunne benytte denne modellen prosessuelt som et alternativ til fengselsstraff. Alternativene er få og til dels manglende for denne målgruppen, og et slikt lovforslag er beleilig for etater som ønsker bedre resultat for å begrense alvorlig kriminalitet blant unge.

Kjernen i modellen er ungdommenes ressurser og vilje i forhold til å ta et oppgjør med egen kriminalitet, direkte med sine offer (Restorative Justice). Denne prosessen observeres av det formelle og uformelle nettverk i ungdomsstormøtet - som i samarbeid starter en langsiktig skreddersydd oppfølgingsplan med ungdommen. Denne skal nå godkjennes av domsstolen.

Konfliktrådet har den beste kompetansen i arbeid med Restorative Justice og har samtidig god erfaring i å behandle unge lovbrøyttere. Det er derfor helt naturlig at denne modellen koordineres av Konfliktrådet og at samarbeidspartnere, kommune, politiet og kriminalomsorgen får egne representanter som vil bidra tverrfaglig med å kvalitetssikre en sosialpedagogisk og juridisk modell i samsvar med domsstolens forventninger.

Kriterier for å forvalte modellen på en forsvarlig måte: Fagpersonen som skal ansettes til å koordinere dette arbeidet, bør ha erfaring i arbeid med denne målgruppen, forstå hvordan politi, barnevern og strafferettspleien generelt arbeider samt gjennomgå en grundig opplæring for hvordan modellen skal forvaltes og praktiseres. Politi, kriminalomsorg, konfliktråd og barnevern må tilføres og avsette øremerkede ressurser og kompetent personell for å praktisere modellen slik intensjonen i NOU's høring er gitt. Noe av

ressursene ligger der allerede, men når dette blir vedtatt som en egen lov vil det være viktig å skape en forutsigbar presedens ved brudd, reaksjonsformens lengde og innhold. Reaksjonsformene som ligger i lovforslaget er allerede utprøvd av prosjektet "Oppfølgingsteam Trondheim."

Det er viktig å involvere de allerede eksisterende aktører som har et eierforhold hos denne målgruppen. Ingen klarer å håndtere denne komplekse utfordringen alene, men NOU's lovforslag er kommet nettopp for at tidligere reaksjonsformer og strukturer ikke har vært gode nok. Vår erfaring er at det er få begrensninger i hvilke saker som kan prøves i en slik modell, så lenge dette kvalitetssikres tverrfaglig sammen med etater som politi, barnevern, helse, kriminalomsorg og konfliktråd.

Ungdomsstormøte har vært den sentrale tilvekst som har utløst positive ressurser hos ungdom, lokalsamfunn og de profesjonelle aktører. Når alle aktører tar del i den samme informasjon under stormøtet, uten begrensninger i taushetsplikt og lang saksbehandlingstid, vil dette være et stort fortrinn i forhold til tradisjonelle samarbeidsavtaler og modeller. Manipulering og utprøving av pålagte sanksjoner i ungdomsplanen er eliminert gjennom stormøte, da alle tilstedeværende har fått mulighet til å delta i en felles og åpen prosess.

Den praktiske erfaringen er en samordnet modell med skreddersydd behandling og adekvate reaksjoner for unge lovbyggere, utviklet av påtale, politi, barnvern, kriminalomsorg og konfliktråd. Strafferettsetaten og behandlingsapparatet har samarbeidet på en langt mer systematisk måte enn tidligere. I fremtiden vil politiet være leverandør av straffesaker, konfliktrådet koordinator/stormøteansvarlig, kriminalomsorg og kommune hovedinstans for oppfølging. Et ønske kunne vært å benytte reaksjonsformen i et større omfang – både ved mindre alvorlige saker, samt en høyere aldersgruppe - opp til 23 år.

Oppfølgingsteam Trondheim er overbevist om at denne modellen skal kunne virke som en god nasjonal modell. Et meget grundig og veloverveid forslag. (Se praktiske eksempler s. 8)

I punkt 9.6 vurderer utvalget hvordan en ubetinget fengselsstraff bør gjennomføres der den domfelte er under 18 år. Utvalget foreslår en lovendring som lovfester at barnet skal gis informasjon om soningsoppholdet på forhånd. Utvalget foreslår videre at det opprettes egne enheter i kriminalomsorgen som skal prioritere unge innsatte. Arbeidet i disse enhetene skal bygge på miljøterapeutiske prinsipper. Utvalget foreslår derfor å lovfeste at disse enhetene skal ha et flerfaglig team og ansatte med særlig kompetanse innen miljøterapi. Utvalget foreslår videre at det lovfestes at barnet skal innsettes i den mildeste soningsformen det er sikkerhetsmessig forsvarlig å benytte. Gjennomføring av straff i institusjon eller utenfor fengsel skal vurderes der halvdelen av straffen er gjennomført. Utvalget foreslår også lovendringer som skal øke familiens mulighet til kontakt med barnet mens det soner en dom. Videre foreslår utvalget lovendringer som åpner for at kriminalomsorgen utarbeider et eget sett reaksjoner som kan benyttes ved brudd på straffegjennomføringsloven der den domfelte er under 18 år. Dagens reaksjoner skal som en følge av disse lovendringene kun benyttes der det er særlig påkrevd og for et kortest mulig tidsrom. Utvalget foreslår at det lovfestes at myndighet til å treffe avgjørelser om straffegjennomføringen i stor grad overlates til kriminalomsorgens regionale nivå, der domfelte er under 18 år.

Forslaget støttes. Selv om vi forsøker å unngå at barn under 18 år settes i fengsel, vil det i enkelte tilfeller være nødvendig for å beskytte samfunnet og ungdommen selv. Her vil det være viktig å bygge små enheter med få innsatte, for å kunne engasjere domfelte til å endre kurs. Ressurser fra flere etater og spesielt barnevernet må samarbeide tett med anstalten for å skape et meningsfylt soningsforhold for de unge innsatte. En modell etter forslaget i punkt 9.5.5 vil også kunne benyttes i fengsel, som et tiltak for å skreddersy en soningsplan med tilpasset innhold. Programvirksomhet og samtalegrupper basert på tverrfaglig kartlegging og restorative justice kan tilføre kriminalomsorgen en ny dimensjon.

Utvalget foreslår i punkt 9.7 at det lovfestes at barnet skal kartlegges i alle tilfeller saken skal pådømmes av en domstol. Kartlegging skal også kunne benyttes i andre tilfeller der den siktede er under 18 år. Kartleggingen vil ha betydning både ved utmålingen av straff og i forbindelse med vurderinger knyttet til straffegjennomføringen.

Forslaget støttes. Under kartlegging bør det innhentes informasjon fra barnevern, politi eller fagpersoner som er særlig kjent med ungdommen. Denne kartlegging har vært svært ulikt gjennomført og til dels avvikende kvalitet.

I punkt 9.8 foreslår utvalget at der det er aktuelt å idømme et barn en ubetinget fengselsstraff eller overføring til ungdomsstormøte, skal tiltalte ha rett til offentlig oppnevnt forsvarer.

Forslaget støttes. Formålet her er å sikre ungdommens rettssikkerhet. Forsvarer bør derimot kun ha observatørstatus under møtet og ikke gripe inn i de prosesser under stormøtet som er igangsatt for å skape gjenoppretting, forsoning og tverrfaglige målrettede tiltak gjennom oppfølgingsplan. Forsvarer kan i stedet vurdere i etterkant om ungdomsplanen står i forhold til lovbruddet, og ta dette opp med domsstolen.

Utvalget påpeker i punkt 9.9 særlige problemstillinger ved valg av tiltak og ved bruk av tvang overfor barn innenfor barneverntjenesten

På grunn av mye rømninger og svikt i institusjoner er det naturlig med en diskusjon i barne- og likestillingsdepartementet rundt dette. For øvrig vil barnevernets rolle og vurdering av tiltak bli kvalitetsmessig forsterket gjennom deltakelse i ungdomsstormøtemodellen etter pkt 9.5.5, der tverrfaglige aktører sitter i det samme fora og skriver en forpliktende ungdomsavtale med familie og ungdom. Strafferettspleien skal være hovedsporet der ungdom har begått kriminelle handlinger, men tiltak og oppfølging skal være barnevernets hovedansvar for å hjelpe ungdom bort fra en kriminell løpebane jfr FN's barnekonvensjon. En etat bør ha hovedansvaret for å koordinere det tverrfaglige arbeidet, og her kommer NOU's forslag om konfliktrådet som riktig innstans.

I punkt 9.10 foreslår utvalget tiltak for økt kunnskap og kompetanse i de sektorer som arbeider med barn som har begått straffbare handlinger, og i punkt 9.11 vurderer utvalget behovet for bedre samarbeid i forvaltningen.

Forslaget støttes. Dette er samme intensjonen som ligger i handlingsplanen "Sammen mot barn- og ungdomskriminalitet tiltak 10 og 11: 10 – For å utvikle samarbeidet på lokalt nivå, ønsker Regjeringen å etablere et program for læring og erfaringsspredning fra kommuner og politidistrikter som har funnet fram til samarbeidsløsninger med gode resultater. 11 - "I det tverretattlige og tverrfaglige samarbeidet, er det en forutsetning at alle profesjoner som deltar i oppfølgingen, kjenner hverandres ansvar, muligheter og virkemidler. Et felles fagspråk og en felles forståelse av barne- og ungdomskriminaliteten er viktige redskap i samarbeidet....." (Fra handlingsplanen Sammen mot barn- og ungdomskriminalitet.)

Grunntanker om ungdomsstormøte, ungdomsplan og ungdomsteam.

Prosjektleder i Trondheim har 15 år erfaring med arbeid i kriminalomsorgen og har dannet seg et inntrykk på hva som kan ha en effekt for å stanse ungdom på vei mot en kriminell løpebane. Hovedargumentet for å danne ungdomsstormøter med deltakere fra det tverrfaglige nettverk har opphav i to viktige erfaringer.

1. Innsattes fortregning av offer og konsekvenser av deres kriminelle løpebane. Innsatte i norske fengsel lever i et miljø der alvorlig kriminalitet ofte er synonymt med status, ikke anger og motivasjon om gjenoppretting av skader. Et stormøte med offer til stede vil ha en langt større effekt på erkjennelse av å ha forvoldt skade på et annet menneske, enn kognitive rekonstruksjoner basert på samtaleterapi og annen programvirksomhet. En kombinasjon av dette vil trolig ha en større effekt.
2. Innsatte har gjennom mange år lært seg hvordan de kan manipulere systemet gjennom å fortelle ulike historier til ulike fagpersoner. Sosionomer, helsepersonell og fengselsbetjenter har ofte ulike perspektiv på den innsattes personlighet og vilje til endring. Dette har ikke vært et godt grunnlag for en positiv avkastning av det tverrfaglige arbeidet. I stormøte vil alle kunne få et felles inntrykk av lovbyteren, basert på den samme opplevelsen.

Eksempel fra Ungdomsstormøte:

Prosjektet i Trondheim har registrert 83 unge lovbrutere, og de aller fleste har gjennomført en modell tilsvarende NOU's lovforslag fra "Barn og straff"

Eksempel 1: Uprovosert vold. (Ett års deltakelse i oppfølgingsteam)

"Lene" var før det aktuelle lovbrudd registrert i 13 voldssaker, involvert i et sterkt belastet miljø med mye rus og vold, og det var store bekymringer rundt både jente og familie fra politi og barnevern.

Hun ble tiltalt for å uprovosert ha slått og sparket Miriam flere ganger i ansiktet. Politiet foreslo allerede under avhør at jenta skulle overføres prosjektet "Oppfølgingsteam". Under avhør bagatelliserte jenta hendelsen og viste ingen anger på det hun hadde gjort. Hun samtykket likevel til å delta på **ungdomsstormøte** med de forpliktende avtaler det innebærer. Dette som et alternativ til en straffereaksjon.

I formøte med jenta deltok konfliktråd, politi, barnevern, skole og familie. Sammen med jenta kartla vi de viktigste ressurser som skulle inviteres til stormøtet. Et eget formøte med offeret besto av de samme fagpersoner.

I stormøtet møtte Lene offeret, med det formelle og uformelle nettverk tilstede. Etter å ha hørt offerets historie, familien og andre berørte uttale seg, erkjente hun at handlingen var langt mer alvorlig enn hun hadde beskrevet i avhøret. (konsekvensforståelse). Hun signerte en avtale med offeret. I avtalen stod det at Lene skulle delta på flere møter med Miriam, for å forsøke å rette opp den angsten hun hadde påført Miriam ved sitt voldsbruk. Målet var at Miriam til slutt skulle føle seg trygg på at hun ikke skulle utsettes for flere voldshandlinger. (restorative justice). Møtene ble gjennomført under oppsyn av ungdomsteamet.

Lene inngikk også en ungdomsavtale med et ungdomsteam. **Ungdomsteamet**, med de offentlige representantene fra stormøtet, nedfelte en **ungdomsavtale** etter informasjon og kunnskap gitt gjennom kartlegging, stormøte og samtaler med ungdommen. Her skulle hun forplikte seg til skolearbeid, kontroll fra politi i helger, delta på sinnemestringskurs i regi av barnevernet og avgi negative rusprøver. Under hvert punkt i avtalen er det navngitte fagpersoner som skal sikre at det enkelte tiltak blir gjennomført. (Se eksempel på en avtale på siste side) Dette ble koordinert og kvalitetssjekket av konfliktrådet. Avtalen varte fra september 2007 til september 2008. Jenta fullførte avtaleperioden og har vist store endringer ovenfor familie, politi, konfliktråd og barnevern. Hun uttaler selv at dette har vært en tøff periode med ekstremt mye kontroll, men at hun er takknemlig for at hun er hjulpet bort det kriminelle miljøet. Hun er etter siste møte ikke registrert i noen saker av politiet.

Eksempel 2: Innbrudd og grovt ran. (2 års fengsel – hvorav 8 måneder betinget)

"Marius" hadde tatt seg inn i en enebolig og overfalt en 75 år gammel mann. Mannen fikk ødelagt ribben og slått ut flere tenner. Utbyttet var på over kr 100 000,-. Marius ble beskrevet av kriminalomsorgen som en tøff ungdom som markerte seg sammen med den harde kjerne i fengselsmiljøet. I forsamtale med prosjektet sa han seg villig til å delta i et stormøte med offeret.

Offeret hadde siden gjerningstidspunktet slitt psykisk, gått på nervetabletter, utstyrt seg med voldsalarm og knapt nok sovet hjemme på et helt år.

Den innsatte klarte under stormøte å trygge den gamle mannen på at dette ikke kom til å gjenta seg, samtidig som den innsatte fikk et nytt perspektiv på hvordan det er å bli ranet og mishandlet på denne måten. Tilbakemeldinger fra det lokale lensmannskontor viser til en stor og positiv endring for offeret. Stormøtet og forsamtaler med innsatte og offer ble gjennomført i et felles samarbeid med konfliktråd, politi og kriminalomsorg etter initiativ fra konfliktrådet. De samme etater sørget for oppfølging av både offer og den innsatte.

Fengselsbetjenten som hadde deltatt på stormøtet brukte denne saken som grunnlag for videre soningsplan, samtaler og kontaktbetjentarbeid i fengslet, og har registrert at den innsatte hadde fortalt historien videre i fengselsmiljøet..

Uttalelser fra fengselsbetjenten: "Den innsatte fikk høre historien i et annet perspektiv. Offerets opplevelse gav et helt annet inntrykk enn det jeg som fagperson klarer å formidle. Denne opplevelsen gjør det enklere for oss å bygge en meningsfylt soningsplan og skape refleksjoner som kanskje kan bidra til at nye alvorlige hendelser ikke blir begått etter løslatelse. Jeg spurte den innsatte om han ville ha gjennomført ranet hvis han hadde visst hva dette ville medføre for offerets fremtid. Den innsatte gav meg et klart nei på spørsmålet. Han mente dette oppriktig, og han hadde ingenting å tjene på å bløffe. Han hadde allerede fått sin dom, og hadde kun 60 dager igjen av sin fengselsstraff"

Sluttkommentar:

For å bryte med den tradisjonelle tenkningen og endre lovbyggere med antisosiale holdninger, dårlig nettverk, rus, manglende positiv handlingskraft, liten vilje til endring, må systemet være åpent for et langt mer tverrfaglig operativt samarbeid.

Tiltak må skreddersys og reaksjoner må være adekvate. Strafferettspleien og hjelpetjenesten må forplikte hverandre til gjensidig samarbeid. I et åpent og forutsigbart system etter "Ungdomsstormøtemodellen" kan vi sammen bidra til å eliminere svakheter i det eksisterende system. Men da må strukturen endres og vi må sammen være åpen for endringer. Uten denne endringen vil vi dessverre fortsette i det samme sporet.

Når ulike høringsinstanser leverer sine rapporter er det viktig at vi unngår en profesjonskamp, men i stedet ser etter hva som kan bidra til en positiv endring i systemet og for ungdom som er sterkt belastet av rus og kriminalitet. FN's barnekonvensjon forplikter oss til å tenke sammen for å løse en betydelig menneskelig og samfunnsmessig utfordring.

Styringsgruppe:

Politimester Nils Kristian Moe. Kommunaldirektør Jorid Midtlyng.

Førstestatsadvokat Bjørn Soknes. Direktør for Konfliktrådene Per Andresen.

Ketil Leth-Olsen
Seniorrådgiver

Leder av Oppfølgingsteam - Restorative Justice
Konfliktrådet i Sør-Trøndelag
Tlf 91880950

Eksempel på avtale –
anonymisert og tilpasset NOU's lovforslag:

Avtale inngått med "Ungdomsteam"

Følgende avtale er i dag inngått med:

Trondheim kommune
Sør-Trøndelag politidistrikt
Konfliktrådet i Sør-Trøndelag
Kriminalomsorgen region nord

Marius Jensen
13.06.92
Leinstadveien 147:
7000 TRONDHEIM

Anm nr:9974562

Avtaletekst	Ansvarlig oppfølging
Dette betinger gjennomføring av avtale fra ungdomsstormøte gjort med offer Geir Larsen. Marius Jensen og Geir larsen har signert egen avtale med Konfliktrådet.	Navn: Iversen – Konfliktrådet Tlf 98 38 23 98
Som del av en betinget dom forplikter Marius å følge "Ungdomsteam" frem til 31.januar 2009. Dette innebærer også månedlige møter med teamet. Det første møtet settes til mandag 5. februar 2008 kl1600.	Navn: Dahl / Iversen – Konfliktrådet/politiet Tlf 98 38 23 98
Marius skal gjennomføre sinnemestringsamtaler v instruktør Bjørn Erik Olsen. Dette innebærer 8 kursdager A- 2 timer. Oppstart 3. Mars.	Navn: Bjørn Erik Olsen – Trondheim kommune Tlf 93 42 53 24
Som et tilbud fra ungdomsteamet har Marius sagt ja til å delta i et bilprosjekt RBU (3 mnd prøvetid m muligheter for å fortsette)	Navn: Roger Bøgseth – BFT, RBU Tlf 93 54 53 16
Marius skal holde tett kontakt med en mentor i avtaletiden, og stille seg positivt til dette. Egen avtale med faste møtetidspunkt settes opp i regi av Erik Karlsen v Heimdal Skole.	Navn: Erik Karlsen, Tonstad skole Tlf 99 43 65 46
Marius godtar at han vil bli avkrevd uanmeldte rusprøver, og skal stille til kontroll for politi og helse ved oppfordring. Fravær eller ikke svar på mobiltelefon vil i utgangspunktet bli ansett som brudd	Navn: Iversen/Johansen – politi/helse Tlf 99 41 64 23
Jeg samtykker i at oppfølging av min sak kan behandles mellom de involverte gruppene i Ungdomsteamet, uavhengig av de enkelte deltakeres taushetsplikt.	
Denne avtale er en del av en betinget dom. Brudd på avtalen kan medføre soning av straff i kriminalomsorgen.	
Sted: Konfliktrådet i Sør-Trøndelag	Dato: 10.01.2008
Marius Jensen	Kontaktpersoner Familie:
	Nina Jensen
	Kjell Jensen
	Trude Jensen
	Kontaktperson politiet / Trondheim kommune
Nina Jensen Kjell Jensen	Bjørn Erik Olsen
Tilretteleggere:	
Jens Ivar Dahl Gunnar Iversen	
Avtalen er godkjent av Trondheim Tingrett V Tingrettsdommer Bjarne Olsen	

Kopi til involverte parter, Politiet, Trondheim kommune, kriminalomsorg og Konfliktrådet

Postadresse
7004 Trondheim

Besøksadresse
Besøksadr Havnegt 2
e-postadresse
ketil. leth-olsen@konfliktraadet.no

Telefon
22 03 25 70

Telefaks
22 03 25 66
Mobiltelefon
91880950